

Samferdselsdepartementet
Postboks 8030 Dep.,
0030 OSLO

Fetsund, 30. september 2010

HØRING – ENDRINGER I EKOMLOV OG –FORSKRIFT

Vi viser til høringsbrev fra departementet datert 23. juni 2010, der det legges frem forslag til endringer i ekomloven, ekomforskriften og nummerforskriften. Departementet viser til at endringene tar sikte på å gjennomføre endringene i EUs regulatoriske rammeverk på ekomområdet i norsk rett, samt å tilpasse visse nasjonale behov på området.

Kabel Norge ser frem til at departementet på bakgrunn av høringen kan gå dypere inn i konsekvensutredninger av de spørsmål som reises, og samtidig gjøre en gjennomgang som sikrer at direktivendringene blir implementert på rett måte.

Kabel Norge viser til at departementet har gitt utsettelse av vår høringsfrist til 1. oktober 2010. Nedenfor følger våre kommentarer i anledning høringen.

1. Samlokalisering

Forslaget til nytt annet ledd i ekomloven § 4-4 er ment å gjennomføre rammedirektivet artikkel 12.3 i norsk rett. En eventuell plikt til samlokalisering skal være betinget av at duplisering av infrastruktur er vanskelig å gjennomføre eller ikke er samfunnsøkonomisk effektivt.

Plikten til deling av kabler skal gjelde i bygninger, eller til første konsentrasjons- eller distribusjonspunkt hvor dette er plassert utenfor bygning. Etter norske forhold vil en slik plikt typisk gjelde borettslag og andre boligsammenslutninger, der grensesnittet på inngangen av nettet sammenfaller med eiendomsgrensen mellom tilbyderens nett og abonnentens nett.

Dersom den foreslåtte bestemmelse gjennomføres, vil eventuell plikt til samlokalisering derfor i de fleste tilfeller falle på private netteiere, slik som borettslag. Kabel Norge ser det slik at rammedirektivets artikkel 12.3 primært er rettet mot en situasjon der infrastrukturen helt ut til sluttbrukeraksessen eies av tilbyderne. Dette er forskjellig fra forholdene hva angår kabel-tv, der sluttbrukeraksessen er eiet av kundene.

Kabel Norge mener at hensynet til konkurransen mellom tilbyderne allerede er godt ivaretatt i det norske regelverket gjennom det forhold at de private kabel-tv-netteiere selv kan velge tilbydere til sitt nett og sine sluttbrukere, ikke minst ved at regelverket pålegger at tilknytningen så langt som mulig skal skje i ett fysisk grensesnitt.

Dette henger også sammen med at en eventuell felles utnyttelse av infrastrukturen i private kabel-tv-nett vil kunne gi utfordringen av teknisk art som det ikke er mulig å ha god nok oversikt over i dagens situasjon. I noen tilfeller vil slik felles utnyttelse ikke være teknisk mulig. Kostnadene ved å etablere felles utnyttelse vil uansett falle på de private netteierne. Det kan derfor være usikkert hvilken samlet nytte disse netteiere vil ha av en slik ordning. Dagens situasjon, der slike netteiere kan velge mellom ulike tilbydere av tjenester til sine nett, gir etter vårt syn en tilfredsstillende ivaretagelse av konkurransen.

Kabel Norge merker seg at departementet trekker en forbindelseslinje mellom forslaget til ny § 4-4 annet ledd, og de eksisterende regler om ekspropriasjon i ekomloven § 12-3. Vi forstår dette slik at departementet dermed indikerer at en eventuell regel som foreslått i § 4-4 annet ledd kun påtenkes å bli anvendt i *særlige tilfeller*, når duplisering er vanskelig å gjennomføre, eller ikke er samfunnsøkonomisk effektiv. Kabel Norge mener derfor at rammedirektivet artikkel 12.3 må anses tilstrekkelig ivaretatt gjennom bestemmelsen i ekomloven § 12-3 om ekspropriasjon.

2. Leveringsvilkår og regler om bindingstid

2.1 Varslingsregler

Kabel Norge slutter seg til forslaget om at de lovbestemte varslingsregler bare skal gjelde overfor sluttbrukere, og ikke tilbydere imellom. Videre er vi enig i at det er hensiktsmessig at varsel som følge av betalingsmislighold tas ut og flyttes til § 2-5 om bruksbegrensning og i forslaget til ny § 1-11 i ekomforskriften.

Departementet legger imidlertid opp til en endring i ekomforskriften § 1-8, der de någjeldende annet og tredje ledd foreslås opphevet. Dette ville i praksis medføre at tilbyderen måtte varsle sluttbrukeren om enhver endring i avtalevilkårene, og at sluttbrukeren alltid ville ha rett til å si opp avtalen når en endring gjennomføres.

Tilbydernes plikt til å varsle sluttbruker ved endringer i leveringsvilkårene, og sluttbrukernes hevingsrett ved endringer, følger av USO-direktivet artikkel 20. Bestemmelsen skal sikre sluttbrukerne forutsigbarhet ved inngåelsen av avtaleforholdet. Tilbyderne vil imidlertid ha behov for en viss dynamikk i leveringsvilkårene, og sluttbrukerne er tjent med at tilbyderne har tidsmessige og oppdaterte vilkår for de tjenester som til enhver tid leveres.

Kabel Norge mener således at loven må tolkes i tråd med formålet, slik at sluttbrukernes hevingsrett ikke kan gjelde ubetinget ved enhver endring i vilkårene.

Endringer som er kun redaksjonelle, som er nødvendige for å tilpasses nye tjenester, eller som utelukkende er til kundens gunst, skal derfor ikke gi kunden hevingsadgang. Hvis ikke vil dette kunne medføre at tilbyder unnlater regelmessig oppdatering av vilkårene, for å unngå å eksponere seg for en mulig heving fra kunder.

Kabel Norge mener derfor at dagens regulering av kravet til varsling etter ekomforskriften § 1.8 annet ledd forstst må gjelde, dvs. at plikten til varsling bare gjelder endringer som må anses å ha en viss betydning for sluttbrukeren, og at adgangen til oppsigelse bare vil omfatte endringer som er til sluttbrukerens ugunst.

2.2 Heving

Departementet foreslår videre en endring i ekomloven § 2-4 annet ledd: Dersom sluttbruker vil heve avtalen på grunnlag av at tilbyder endrer vilkårene, så skal dette skje vederlagsfritt. Kabel Norge vil bemerke at det her må dras en grense mot eventuelle fordeler som sluttbrukeren har fått i kraft av inngått avtale om bindingstid. Tilbyderen må ha anledning til å kreve kompensasjon for slike fordeler ved heving, uten at dette anses å være et vederlag som omfattes av den foreslåtte bestemmelsen.

2.3 Bindingstid ved inngåelse av avtaler

Departementet foreslår et nytt tredje ledd i ekomloven § 2-4, som skal ivareta USO-direktivet artikkel 30.5. Hensikten er å innføre begrensninger for mulig bindingstid mellom avtaler som inngås mellom tilbyder og sluttbruker.

Kabel Norge viser først til at bruken av begrepet *sluttbruker* i denne sammenheng skaper uklarhet, idet bestemmelsen er ment å styrke *forbrukernes* interesser. Det kan ikke være hensikten å regulere bindingstid i de tilfeller kunden er eller må anses å være en næringsdrivende. En slik mulig endring er heller ikke konsekvensutredet i høringsnotatet. Ordlyden i ekomloven § 2-4 tredje ledd må derfor ta hensyn til dette, i samsvar med ordlyden i direktivet.

Generelt mener Kabel Norge at reglene om bindingstid for forbrukere bør være dynamiske, og at det derfor ikke bør lovfestes noen faste grenser. Vi mener den gjeldende bransjeavtalen reflekterer behovet for at tilpasninger kan være nødvendige over tid. Når departementet betoner at bransjen har utviklet avtaler med Forbrukerombudet om en maksimal bindingstid på 12 måneder, må det sies at denne begrensningen først og fremst gir et uttrykk for Forbrukerombudets oppfatning av Markedsføringslovens bestemmelser.

På den annen side fastsetter bestemmelsen i USO-direktivet en maksimal bindingstid på 24 måneder. Når direktivet åpner for 24 måneders bindingstid, må en eventuell regulering i Norge følge direktivet på dette punktet. Ved inngåelsen av bransjeavtalen for internettaksess ble det presisert fra Forbrukerombudets side at den øvre grensen på 12 måneders bindingstid ikke skulle gjelde for kollektivavtaler, dvs. typisk i forhold til borettslag. Dette fremgår klart av en kommunikasjon fra Forbrukerombud Bjørn Erik Thon i oktober 2009, til de tilbyderne som deltok i forhandlingene om bransjeavtalen.

Departementet foreslår at avtaler med bindingstid automatisk skal falle bort etter 12 måneder eller mindre, avhengig av hva som er avtalt. Kabel Norge mener en slik

regulering ikke er hjemlet i direktivet, og for øvrig ikke ivaretar forbrukernes interesser i å ha et forutsigbart og oversiktlig avtaleforhold. En slik bestemmelse vil medføre automatisk stenging av tjenestene, noe som vil gi store ulemper for forbrukerne, og påføre unødige kostnader hos tilbyderne for stenging og gjenåpning. Dagens vanlige praksis, med overgang til et løpende avtaleforhold der kunden kan si opp avtalen med en måneds oppsigelsestid, er derfor klart å foretrekke.

3. Begrensning av sluttbrukers tilgang til ekomnett og -tjenester

I høringsnotatets kapittel 9 tar departementet opp føringene fra rammedirektivets artikkel 1.3a, vedrørende forutsetningene som skal gjelde for eventuell begrensning av sluttbrukers tilgang til ekomnett og -tjenester. Dette vil primært kunne gjelde tilfeller der sluttbrukeren er involvert i ulovlig fildelingsvirksomhet.

Kabel Norge vil uttrykke sin støtte til at det inntas en bestemmelse i ekomloven som stadfester prinsippet om at stenging av ekomnett eller -tjenester *i slike tilfeller* bare skal skje dersom det følger av en domstolsbeslutning. Vi forutsetter at tilbyderen uavhengig av dette, og i samsvar med gjeldende bestemmelser i ekomregelverket, uansett kan gjennomføre begrensninger i sluttbrukerens tilgang, f.eks. ved dennes brudd på kundeavtalen.

4. Kvalitetskrav

Departementet foreslår at plikten etter ekomloven § 2-2 til å måle og informere om kvalitet skal begrenses til tilbyder av leveringspliktige tjenester. Andre tilbydere skal bare ha slike plikter dersom Post- og teletilsynet gir pålegg om slike målinger. Kabel Norge støtter departementets forslag. Departementet viser til at det har vist seg vanskelig å etterleve ekomforskriften § 1-6 bestemmelser om kvalitetskrav.

Kabel Norge oppfatter departementets holdning til spørsmålet om kvalitetskrav slik at det bør vurderes om det allerede innførte pålegg fra tilsynet om måling av svartid på kundesenter skal opprettholdes. Etter vårt syn gir disse målingene ikke noe pålitelig bilde av konkurransforholdet mellom tilbyderne, samtidig som det kan reises tvil om hensiktsmessigheten av ressursbruken for dette tiltaket, både hos tilsynet og hos de enkelte tilbyderne. Det må derfor vurderes om den nye bestemmelsen i ekomloven § 2-2 annet ledd vil forutsette at Post- og teletilsynet må gjøre en ny vurdering av grunnlaget for sitt opprinnelige vedtak.

5. Tilkoplingspunkt

Etter dagens regulering i ekomforskriften § 9-1 skal tilkoplingen til private ekomnett så langt som mulig skje i ett punkt, noe Kabel Norge mener er en tilfredsstillende regel både for tilbyderen og for sluttbrukeren. Departementet foreslår nå en endring i denne bestemmelsen, slik at det blir obligatorisk å utføre tilkoplingen i ett fysisk punkt.

Kabel Norge viser til at et moderne HFC-nett, som er dagens state-of-the-art kabel-tv-nett, baserer seg på noder (undersentraler) som betjener et visst antall abonnenter. Ettersom behovet for overføringskapasitet til sluttbruker øker, vil også antallet noder i et gitt område bli utvidet. Dersom det stilles krav til ett fysisk tilknytningspunkt, kan dette medføre betydelige tilleggskostnader til etablering av ny nettstruktur (forbindelseslinjer). En rekke boligsammenslutninger har mange adskilte bygninger over et geografisk område av en viss utstrekning, der ofte flere

hundre leiligheter inngår. I slike tilfeller kan det være nødvendig å etablere ny nettstruktur for å kunne oppnå ett tilknytningspunkt.

Fordi disse nye nettelementene vil kunne bli liggende etter tilknytningspunktet, og derfor kan bli en del av abonnentens eget nett, kan kostnadene for denne etableringen falle på abonnenten selv. Kabel Norge mener disse kostnadene kan bli så store at slike tiltak må anses som uhensiktsmessige og uforholdsmessige, og således bli urealistiske å gjennomføre. Kabel Norge mener derfor det vil være nødvendig å opprettholde anledningen til å ha flere definerte fysiske tilknytningspunkter, slik som i dag, og at dette best ivaretar sluttbrukernes interesser.

Med vennlig hilsen

Knut Børmer
Daglig leder

Kabel Norge
Postboks 77
1901 FETSUND

post@kabelnorge.no
www.kabelnorge.no